

22. Paulick Report Staff. Equestrian Sports Confirmed Inclusion for 2024 Olympics. URL: <https://www.paulickreport.com/horse-care-category/equestrian-sports-confirmedinclusion-2024-olympics> (дата звернення: 02.01.2024).

23. Permitted treating veterinarian codex. URL: http://efu.org.ua/upload/documents/1/170/attachment/OV_and_PV_VETERINARIAN_CODEX_0.pdf (дата звернення: 02.01.2024).

24. Saila Maria Sofia Yli-Koivisto. «Change or be changed» – empowerment of world culture in the new Olympic format of equestrian sports. URL: <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/117785/Yli-KoivistoSaila.pdf?sequence=2&isAllowed=y> (дата звернення: 25.12.2023).

Дручок В.П.

ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Тернопільський національний педагогічний університет ім.
В. Гнатюка

Annotation. *The article analyzes external and internal factors influencing the formation of professional competence of future managers of physical culture and sports. External factors include those that determine the content of training, determine the logic of behavior and self-development of the individual. Internal factors are attitudes, needs, interests that are formed in the conditions of the education market and determine their attitude towards themselves and the environment.*

Keywords: *competence, factors, managers, physical culture, sport.*

Актуальність теми дослідження (постановка проблеми). Сучасний етап розвитку нашої держави, в умовах військового стану, реформування освітньої сфери та інтеграції українських вищих навчальних закладів (ВНЗ) у європейський освітній простір, гостро вимагає пошуку нових ефективних шляхів удосконалення процесу формування професійної

компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту.

Формування професійної компетентності у майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту вирізняється особливістю їх професійних обов'язків, інтенсивно зростаючими вимогами національного та міжнародного ринкового середовища до професійної компетентності та формування в них професіональних особистісних якостей та набутих знань й умінь.

Мета дослідження – проаналізувати чинники впливу на формування професійної компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту.

Методи дослідження – аналіз наукової літератури та Інтернет джерел, синтез та узагальнення.

Результати дослідження. В умовах конкуренції на ринку праці спортивний менеджер повинен володіти відповідним рівнем професійної компетентності, вміти креативно і самостійно вирішувати будь-яке професійне завдання, що значною мірою залежатиме від набутих ним сучасних економічних знань, які базуються на глибокій теоретичній підготовці, здатності стратегічно мислити й ефективно діяти в системі ринкової економіки. Характерні риси професійної компетентності менеджерів фізичної культури і спорту формуються відповідно до потреб ринку праці, а їх постійна корекція відбувається залежно від стану цього ринку. Більшість роботодавців переконані, що для більшості випускників навчальних закладів характерна не надто висока професійна компетентність, тобто вони є недостатньо кваліфікованими, не мають практичних навичок і не можуть виконувати на належному рівні поставлені завдання [3].

На процес формування професійної компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту впливають, як зовнішні, так і внутрішні чинники. До зовнішніх чинників слід віднести ті, що зумовлюють зміст підготовки, визначають логіку поведінки і саморозвитку особистості майбутнього менеджера фізичної культури і спорту. Це насамперед стан економічного розвитку країни, регіону, коли з'являється на ринку праці підвищений попит на кваліфікованих спеціалістів для цієї сфери. Значним зовнішнім фактором, що впливає на якість формування професійної компетентності спортивного менеджера, є вимоги роботодавців до рівня їх підготовки у ВНЗ,

рівень психолого-педагогічної готовності до роботи в умовах динаміки змін ринку праці.

Проаналізувавши недоліки формування професійної компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту, можемо зауважити, що, враховуючи специфіку сучасного ринку та глобалізаційні впливи, вдосконалення їх професійної компетентності слід здійснювати за такими напрямками:

- ✓ розвивати в менеджерів здатність стратегічно мислити та приймати самостійні рішення, вміння в сучасних умовах упроваджувати інноваційні продукти та пропонувати на ринку власний продукт;

- ✓ покращувати комунікацію між партнерами, використовувати технологічні інновації, нововведення для отримання конкурентної переваги на певних сегментах ринку, формувати в них потребу в командній роботі та виховувати позитивне ставлення до крос-культурної взаємодії;

- ✓ залучати результативні крос-культурні технології, що створюватимуть умови для закріплення знань, визначення цінностей, набуття досвіду з різноманітних зовнішніх і внутрішніх культурних джерел та трансформуватимуть їх у поведінку та надання послуг.

Внутрішні чинники формування професійної компетентності – це установки, потреби, інтереси майбутніх спортивних менеджерів, які формуються в умовах ринку освіти і визначають їх ставлення до себе й навколишнього середовища, у тому числі їх мотиваційна готовність до професійної мобільності, рівень знань, умінь, навичок та компетенцій, а також рівень адаптивності тощо. До внутрішніх чинників впливу, які визначають процес формування професійної компетентності майбутніх спортивних менеджерів, слід віднести взаємозв'язки між ринком праці та ринком освітніх послуг у сфері фізичної культури і спорту [1].

Ринок освітніх послуг – це всі потенційні споживачі, які прагнуть задовольнити свої потреби в освіті, здатні вступити у відносини обміну з продавцем [4]. Означене визначення відображає сутність вимог ринку освітніх послуг і до спортивних фахівців. Ринок освітніх послуг на сьогоднішній день виконує такі основні функції:

- ✓ надає суб'єктам ринку інформацію щодо попиту і пропозиції стосовно професійних спеціалістів для різних галузей економіки країни;
- ✓ забезпечує конкуренцію освітніх послуг та освітніх установ;
- ✓ сприяє процесу збалансованого відтворення і перерозподілу висококваліфікованих кадрів;
- ✓ вирівнює попит і пропозицію на фахівців із достатнім рівнем професійної компетентності [2].

Водночас, аналіз стану формування професійної компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту у ВНЗ України дозволяє констатувати наявні суперечності між потребами ринку праці щодо підготовки цих фахівців, сформованої професійної позиції, спрямованої на конструктивне вирішення професійних проблем, конкурентоспроможність на сучасному ринку праці й одночасно на недостатню теоретичну і практичну розробленість ефективних способів формування такої позиції в студентів. Що потребує подальших досліджень і розробок в даному напрямку.

Висновок. Вища освіта покликана не лише оперативно реагувати на зміни в суспільстві, адаптуватися до його мінливих вимог і потреб, а й впливати на стан формування професійної компетентності цих фахівців. Підвищення професійної компетентності менеджерів фізичної культури і спорту стає ключовим елементом у діяльності ВНЗ у справі забезпечення їх конкурентоспроможності на світовому ринку праці. Спортивний менеджер має відповідати європейському та світовому рівням компетентності працівників означеної сфери.

Список літератури:

1. Криштанович С. Процес формування професійної компетентності майбутніх менеджерів фізичної культури і спорту. *Нова педагогічна думка*. 2017. № 3(91). С.65-70.
2. Лавриненко Л. М. Взаємодія ринку праці з ринком освітніх послуг. URL: [https:// global-national.in.ua/arhive/9-2016/121.pdf](https://global-national.in.ua/arhive/9-2016/121.pdf).
3. Слободчук М. С. Вплив інтеграційних процесів на ринок праці України. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди*. «Економіка». 2014. Вип.14. С.78-86.
4. Фізична культура і спорт в Україні в умовах становлення ринку. URL: [https:// www.stanovlenya_rinku.php](https://www.stanovlenya_rinku.php).